

Velja po pošti:

za celo leto naprej K 26.—
za pol leta " " 13.—
za četrt leta " " 6.50
za en mesec " " 2.20

V upravnishvu:

za celo leto naprej K 20.—
za pol leta " " 10.—
za četrt leta " " 5.—
za en mesec " " 1.70

za pošilj. na dom 20 h na mesec.

Posamezne štev. 10 h.

SLOVENEK

Inserati:

Enostop. petlistrva (72 mm):
za enkrat 13 h
za dvakrat 11 "
za trikrat 9 "
za več ko trikrat 8 "

V reklamnih noticah stane enostopna garmondvrsta 26 h. Pri večkratnem objavljenju primeren popust.

Izhaja vsak dan, izvenredne nedelje in praznike, ob pol 6. uri popoldne.

Uredništvo je v Kopitarjevih ulicah št. 2 (vhod iz dvorišča nad tiskarno). — Rokopisi se ne vračajo; ne frankirana pisma se ne sprejemajo. Uredniškega telefona št. 74.

Političen list za slovenski narod

Upravišstvo je v Kopitarjevih ulicah št. 2. — Vsprejema naročnino, inserate in reklamacije. Upravišškega telefona št. 188.

Mažari iščejo zaveznikov.

Dolgoletno hujskajoče delo mažarskih nasilnikov je prišlo do točke, na kateri se mora obrniti na to ali na drugo stran: Ali zmaga krona ali zmaga revolucija. Tajna zveza mažarskih voditeljev z zunanjimi sovražniki habsburške vladarske hiše je gotova stvar. V slučaju, da se upre Mažari, je pripravljena italijanska armada, da napade Avstrijo na zapadu in na jugu. Od Tirolske čez Crno goro do Beograda bi imela Avstrija toliko opraviti, da ne bi mogla krotiti Mažarov, če ne bi prišli zopet na pomoč — Rusi.

Govor demobranskega ministra Schönaicha, ki nam ga je sporočil sinočni brzojav, kaže, da se v odločilnih krogih zavedajo te nevarnosti. Nekaj nenavadnega je taka odkrita in ostra kritika lastne armade in mornarice v javni seji državne zbornice iz ust demobranskega ministra. Z najvišjega mesta so hoteli gotovo pritiskati na zbornico, da bi devolila več vojnih zahtev.

Tačas pa iščejo Mažari zaveznikov na tujem. Da bi evropsko javno mnenje pridobili na svojo stran, delujejo po svojih prijateljih — in ti so vsi sovražniki Avstrije — v vsem časopisju. Da pišejo Italijani v prilag Mažarom, je umljivo, a tudi francosko časopisje je polno člankov, ki popisujejo Mažare kot ubege, tlačene sužnje, ki izkušajo streti svoj robski jarem ter potrebujejo za to podporo cele Evrope.

Posebno značilen je pa članek, ki ga je Frankešut spravljal s polnim svojim podpisem v londonski „Daily Chronicle.“ Ta članek naravnost kliče Evropo na vojsko proti Avstriji in mrgoli neopravičenih napadov na Avstrijo in na krono.

Kako daleč sega predrznost mažarskih veleizdajalcev, naj pokažejo tu nekateri odlomki tega članka.

Košut najprej pobija načelo, ki se ga je doslej držalo angleško časopisje, da je avstro-ogrsko monarhija potrebna zaradi ravnotežja v srednji Evropi. Košut pravi, da Avstrija s svojimi notranjimi borbami ne

more biti nič drugega, nego element vojske. Po pravici žigesa Košut nemške vladehlepnost v armadi in izven nje, a samo kolikor je Mažarom na poti. On pa hvali težnje avstrijskih Vsenemcev po združitvi avstrijskih dežel s Prusijo, češ da se ti čutijo „po prirednem zakonu privlačnosti nagnjeni k svoji domovini“.

Nato pa biča najostreje ogrsko liberalno stranko, češ da je bila vedno le dekla krone, ki je robsko izvrševala le kraljevo voljo. Košut pravi, da je enkrat samkrat zmagala liberalna stranka nad kraljevo voljo — pri civilnem zakonu! Drugače pa so bili baje Mažari vedno tlačeni in jih je kralj Franc Jožef vladal s terorističnim absolutizmom. Na Ogrskem je baje vladala vedno le ena volja — samovolja kraljeva. Dalje trdi mažarski voditelj, da sta Ogrska in Avstrija med seboj v razmerju popolne ravnopravnosti in da Avstrija tlači Ogrsko s tem, da usiljuje njeni armadi nemški jezik in avstrijskega erla.

Košut je s tem namenoma nekoliko slepil. On zamenjuje nalašč nemštvo in avstrijstvo. Košut govori, kakor da bi bila Avstrija v smislu dualizma res vsa nemška in da imajo Nemci ravno tako pravico v naši državni polovici, kakoršno si prisvajajo Mažari na Ogrskem. Zato mu je boj proti nemškemu poveljnemu jeziku isto, kar boj proti kreni in proti Avstriji. Poveljni jezik mu je zunanji povod, s katerim hoče pred vsem svetom dokazati, da so Mažari tlačeni in potrebujejo pomoč Evrope, da se osvobode izpod habsburške jarma.

Zamolčal je pa Košut dolgo politično zgodovino notranjih bojev od leta 1867 sem med obema državama polovicama, v katerih je bila Avstrija vedno politično in gospodarsko tepena in je krona vedno odločevala v prilag Mažarom. Kakšna ravnopravnost je to, če so imeli Ogrji vedno vse pravice, če so vedno smeli zadrževati gospodarski napredek Avstrije, a so k skupnim izdatkom prispevali le 30 odstotkov? Mažar je ukazoval, Avstrija je plačevala — taka je bila ravnopravnost.

In če se danes ozremo po političnem

bojišču, koga vidimo, da zahteva odločnosti proti Mažarom? Oni, ki hoče streti mažarsko prepotenco, ni krona, ni stari liberalizem, ki je vselej izdal naše koristi, ampak so vse ljudske stranke naše državne polovice. O ravnopravnosti ne morejo govoriti ljudje, ki z železno pestjo tlačijo druge narode. Doktor Ogrska ne da Hrvatski, kar ji gre, nima pred svetom pravice govoriti, da se njej dela krivica!

Košut končuje svojo snubitev pri Albioncih: „Nihče ne more prorokovati, kako se bodo te zmešnjave končale. Le to je gotovo, da je Avstro Ogrska nehala biti evropska velevlad in ne postane več velevlad, dokler se ne ustanovi v njej mir, in sicer ne le navidezen mir, ki ga izsili jedrarnjenje, ampak mir, ki nastane iz javne zavesti, da so ustavne svoboščine zagotovljene in da se zakoni spoštujejo.“

Da, to je res. A kdo je oni, ki ne spoštuje zakonov? Ali ne mažarska koalicijska, ki sploh ne priznava nikomur pravice do obstoja, nego sebi? Prepričani smo, da bo vse evropsko časopisje zdaj preplavljeno s članki o absolutizmu na Ogrskem, v katerih se bode pozivala Evropa na boj proti Avstriji, da osvobodi te „nesrečne žrtve“. Edino pravo, kar more vladar storiti proti temu zdaj, pa je, da naj izvede popolno enakopravnost vseh narodov v državi. Potem bo konec mogočnosti nemških in mažarskih veleizdajavcev!

Državni zbor.

Začetkom včerajšnje seje je interpeliral posl. Sileny v zadevi konflikta s Srbijo, Resel in tovariši pa v zadevi reorganizacije službe in plače finančne straže.

Središče včerajšnje seje je bil brezdvoma znameniti govor demobranskega ministra Schönaicha, katerega smo vedinoma že včeraj priobčili. Danes še dostavljamo: o jeziku orožništva je minister izjavil, da se ministrstvo trudi to vprašanje rešiti v skladu z dejanskimi potrebami. — Obravnave o tem so v teku in bode v kratkem času končane. Ostale točke njegovega govora smo že včeraj priobčili.

Poslanec Klofač je našteval narodne zahteve Čehov ter se je bavil tudi z našo

balkansko politiko. Klofač je izjavil, da naša diplomacija deluje z vsemisredstvi proti miru in redu na Balkanu. Klofač je dejal, da je Avstrija mojsterica v intrigah ter je napadal nekega franciškanskega patra Angele, češ, da je avstrijski agent na Balkanu.

Poslanec Wagner, član katoliškega središča, je zahteval naj se popolnoma opuste orožne vaje v 11. in 12. službenem letu in naj se da vojakom kmetovalcem na leto za časa žetve šesttedenski dopust. Orožne vaje naj se vrše spomladi in naj se skrajšajo za dež. brambo na osemnajst dni, za ostale vojaške pa na dvanaest dni.

Rusin Wassilko je govoril za splošno in enako volivno pravico in zaključil: Kljub vsemu, kar se je zgodilo rusinskemu narodu, ima rusinski narod same en odgovor: „Bog ohrani našega cesarja!“

Vsenemec Hauck: Bog bo tudi Vas ohranil!

Izjavo člana ustavovernega veleposestva grofa Stürgkha smo že včeraj priobčili. Ko je izražal nezaupanje vladi, je klical posl. Lecher: Velikansko! Uboga vlada, sedaj je razdobljena!

Poslanec dr. Sommer se je pritoževal nad prestolonaslednikom, češ, da je bil s svoje izjave pri linškem katoliškem shodu v nasprotju s tisoči svojih podanikov ter je zahteval, da vojaštvo pri cerkvenih slovesnostih ne sme nastopiti.

Poslanec Baumgartner je zahteval, naj se v armadi verski čut bolj goji, naj se humanopostopa z obolelimi vojniki, zahteval je odpravo dvoboja ter je zahteval, da se mažarskim zahtevam prav nič ne ugod.

Debata je bila nato zaključena in izvoljena generalna govornika posl. Sternberg in Schraffl.

Včeraj naznanjeni Irotov predlog ni bil dovolj podpiran.

Irota je to silovito vjezilo. Upil je na podpredsednika Začka: „Češki slepar z glasovil!“ „Vi ste pri štetju glasov sleparili!“

Nemir je trajal nekaj minut.

Nato je govoril glavni govornik proti gref Sternberg. Bavil se je najprej z razmerami pri avanzementu, nato pa razpravljaj: Naša uniforma je ideal uniforme, kaka uniforma ne sme biti. Po nadvojvodih so pri avanziranju oškodovani ostali častniki. Princi naj avanzirajo izven statusa!

LISTEK.

Vseslovanski bogoslovski časopis.

(„Slavorum litterae theologicae“).

Navadno vsa književna podjetja, zasnovana na podlagi slovanske vzajemnosti, hitro propadejo. Temu je večinoma krivo to, da so taka podjetja zasnovana na podlagi trenutne navdušenosti ali se pa porode v glavi človeka, ki hoče „gradove zidati v oblake“. Zaradi mnogih podobnih žalestnih izkušenj je bilo tudi podjetje, o katerem hočem tukaj govoriti, sprejeto z nezaupnostjo.

De sedaj še ni bilo poskusa kako večje književno med slovansko podjetje ustanoviti na cerkveni in bogoslovsko znanstveni podlagi. Ta ideja se je šele pred dvema ali tremi leti porodila v mladih glavah in nenkrat zbudila mnogo zanimanja v odličnih znanstvenih in cerkvenih krogih; ideja se je širila pod imenom „ideje Cirilo-Methodijske“, svoje središče je imela na bogoslovskih in akademskih sestankih v Velehradu. „Ideja C. M.“ hoče organizirati ka-

toliške Slované na cerkvenem in bogoslovsko-znanstvenem polju in njih pozornost obrniti na slovansko-grški vzhod; zraven pa hoče posredovati med slovanskim vzhodom in zapadom med Slovani in ne-Slovani — vse to pred vsem na bogoslovsko-znanstvenem in cerkvenem polju, vsaka politika je strogo izključena. Na ta način hoče zapad seznaniti z vzhodom in narobe, vsem Slovanom pa s tem priboriti njih številu in zmoglostim primerne stališče na bogoslovsko-znanstvenem in cerkvenem polju. Na tej podlagi je zasnovan novi časopis.

Kar nepričakovano je 1. 1905 meseca marca izšla 1. št. vseslovanskega bogoslovskega časopisa pod naslovom „Slavorum litterae theologicae. — Conspectus periodicus“.

Po treznem preudarku je bil izbran za časopis latinski jezik, ki se je res že izkazal kot najprimernejši. Plašno je nastopila 1. št. svojo pot med širni slovanski in ostali svet. Tudi najbolj navdušeni propagatorji omenjene „ideje C. M.“ so bili v strahu,

da sta se podjetna izredno delavna in učena praška kanenika dr. J. Tumpach in dr. A. Podlaha prenagljala, ko sta že zdaj izdala 1. št. na svojo znanstveno in denarno odgovornost. Optimisti so se bali za drobni listič, pesimisti so ga pa takoj obsodili na smrt. A izredni blagoslov božji je spremljal novi časopis in z vsako št. mu je rasel pogum. Ob koncu prvega letnika so bili tudi največji optimisti presenečeni nad izrednim uspehom.

Takoj prve št. so našle nepričakovano priznanje v nemških, francoskih, ruskih, srbskih, seveda tudi v čeških, poljskih, hrvatskih in slovenskih časopisih. Mirenton, kise ogiblje ostre in zbadljive kritike in povsod išče le resnice, izredna množina znanstvenega in bogoslovsko-cerkvenega materiala, preglednost in praktičnost novega časopisa, je zbudila zanimanje in dosegla priznanje pri Slovanih in ne-Slovanih, katoličanih in ne-katoličanih. Nekoliko teh nepričakovanih priznanj je navedenih ob koncu I (1905)

letnika (str. 283—285), med njimi so navedeni glasovi 4 francoskih, 2 nemških, 2 poljskih, 1 ruskega časopisa.

Časopis je takoj iskal stika z ruskimi bogoslovskimi krogi; hitro je našel navdušenega prijatelja v osebi bogoslovskega učenjaka N. N. Glubokovskega, prvega ruskega biblioteka in urednika ruske „Bogoslovskje Enciklopedije“ in zato najvplivnejšega ruskega bogoslovskega pisatelja. Kar naenkrat je pa vrhutega zasijala še zlata svoboda v Rusiji, in časopis in njega ideje imajo zdaj že popolnoma svobodno pot v Rusijo; ustanoviteljem se še sanjalo ni, da bodo to že v enem letu dosegli. Da se je časopis ustanovil ravno v tako ugodnem trenutku, to gotovo spada med slučaje, ki niso slučaj.

1. številka novega letnika 1906 je spet prinesla izredno presenečenje. Krog sotrudnikov se je izredno pomnožil; vse kaže, da bo časopis ekoli sebe zbral ne samo vse najodličnejše slovanske bogoslovskie pisatelje (oglasilo se bode celo nekoliko ruskih učenjakov), ampak tudi nekatere francoske, nemške in italijan-

Zloraba, katere bom gotovo, če ne v tej, pa v prihodnji zbornici gotovo odpravil (Hrupna veselost) je, da se aktivne častnike prideli dolni službi. — Če kak častnik ni že prav za ničesar več, se ga prideli kakemu nadvojvodu in avanzira. Aktivni častniki niso za to tu, da bi raznašali „Pots de chambre“. In sedaj gospodje se bodele čudili, da nisem še ničesar rekel proti visokim in starim generalom. (Veselost) Jaz sem proti tem gospodom izrekel tu v zbornici obdolžitve, ne da bi se kak minister ganil za njihovo obrambo. Taki generali so pred javnostjo obsojeni in izročeni sramoti. Če terej ne govorim o teh generalih naj se mi ne zameri, ker jaz nisem nikak strupena krotka, ki svoj strup nepotrebno brizga. Ker se pa takim ljudem ne more zaupati rekrutov, zato glasujem proti predlogi o vojaških nevinah (Burna veselost).

Nato je govoril glavni govornik za krščan. soc. Schrafft. Izjavil je, da njegova stranka more za predlogo glasovati le če se Ogrum ničesar več ne da in je izrekel Gautschevi vladi največje zaupanje, ker je prepričala krono, da sesplošna in enaka volivna pravica ne da več odlašati.

Pri glasovanju je bila predloga v drugem intretjem branju sprejeta.

Prihodnja tačka dnevnega reda je bila predloga zakona o družbah z omejenim jamstvom.

Nakrat se vzdigne ministrski predsednik Gautsch ter odgovarja na interpelacijo nemških strank v zadevi ogrske krize.

Novoga Gautsch pravzaprav ni nič povedal. Ponavljal je že znane svoje tozadevne izjave.

Tudi včeraj je izjavljal, da vztraja na stališču skupnosti. Zajamčil je, da bodo nove trg. pogodbe pravočasno uveljavljene in je naznanil, da bo predložil že naznanjeni pooblastilni zakon za avstrijske prispevke k skupnim izdatkom prve dni meseca marca. Novo je bilo Gautschevo naznanilo, kar se tiče avtonomnega carinskega tarifa, bo ta zakon še tekom februarja objavljen v uradnem listu in je tako uzakonjenje tudi za Ogrsko gotova stvar.

Dr. Lueger je predlagal, naj se o odločitvi ministrskega predsednika otvori debata. Predlog je bil sprejet z 212 proti devetim glasovom.

Pri glasovanju so nagajali Vsenemci, ker se zahtevali, da se vrši poimensko glasovanje. Stein in Ire sta zagrozila, da bode ta pri vsakem glasovanju predlagala poimensko glasovanje, ker predsednik sicer naznani napačno seštete glasove.

Predsednik je nato zaključil sejo in delo prihodnje seje za ponedeljek ob 3. uri popoldne.

Stein je predlagal naj se vrši seja danes in zahteval poimensko glasovanje. — Steinov predlog je bil sicer odklonjen a s poimenskimi glasevanji se je zavlekla seja zbornice za eno uro.

Danes in jutri zboruje carinski odsek, ki se peča z italijansko in belgjsko trgov. pogodbo.

V ponedeljek popoldne se vrši debata o Gautschevi izjavi in bo skoro gotovo v tej seji tudi končana.

Včeraj je razpravljala imunitetni odsek o izročitvi poslanca Fresla sodišču. Fresl je tožen razžaljenja veličanstva, veleizdaje, razžaljenja armade in hujskanja na nepekorščino.

Po daljši razpravi so sklenili z 12 proti 5 glasovom, da Fresla ne izroče sodišču. Nekaj poslancev ni glasovalo.

Načelnik imunitetnega odseka dr. Doboszynski je odstopil, ker Fresla niso izročili sodišču.

Včeraj zvečer je zboroval proračunski odsek. Izvolili so pododsek za preiskavo zgradb v tržaškem pristanišču.

Načelnik dr. Kathrein je nato naznanil, da polaga Gautsch veliko važnost na rešitev proračuna. Izvolili so nato poročevalce o proračunu.

Sledila je razprava o kongruu, o kateri sta poročala poročevalci dr. Fuchs in soporočevalci dr. Steinwender.

Načelnik nauč. ministrstva pl. Bienterth je izjavil, da se mora dobiti po kritje z ozirom na stopnjajoče zvišanje plač v okviru drž. proračuna. Posebnega dovoljenja ne bo potreba. Tudi plače evangelijskih pasttorjev se bodo uredile na ta način. Poslanec Hoffmann Wellenhof je izjavil, da nasprotuje predlogi, ker bi morala država skrbeti pred vsem za lastne uslužbenke. Predlagal je, naj se izvoli pododsek sedmih članov in naj odgovorijo posvetovanje o kongruu teliko časa, da predloži pododsek svoje poročilo. Odsek je odklonil predlog za odločitev s 15 proti 12 glasovom in sklenil, da se izvoli pododsek, ki pa mora poročati odseku tekom štirih tednov.

Novi praški župan.

Včeraj so izvolili v Pragi za župana dosedanjega prvega županovega namestnika Mladečeha dr. Grosa. Izmed 88 oddanih glasov je dobil Gros 76 glasov. V svojem nagovoru je izjavil, da boče voditi mestne posle objektivno in nestransko.

Moderni pogani se združujejo.

V Jeni so ustanovili dne 11. januarja „Zveze nemških monistov“. Na ustanovnem shodu je bil častni predsednik znani „monist“ dr. Häckel. Zveza monistov je izdala oklic, v katerem izjavlja svoja „moderna“ načela. V oklicu pravijo: „Vedno večja nevarnost grozi našemu znanstvenemu, kulturnemu in političnemu življenju po ultramontanizmu in ortodoksiji (!). To nevarnost odpravimo le, ako postavimo nasproti močim iz preteklosti prevladajočo duševno silo v obliki enotnega svetovnega svetovnega naziranja. Mogočni napredek naravoslovja na vseh poljih v zadnjih desetletjih je povzročil tudi razširjenje in vglavljenje pri izpoznavanju narave. Kakor je pa napredovalo to izpoznavanje, tako je tudi izpodrinilo in odstranilo zastarela naziranja o svetu in o človeku, telesu in duhu, stvarjenju in razvoju. Namesto starih dualističnih naziranj so nastopila vedno bolj monistična načela. Tisočim in tisočim ne zadostuje več staro, po tradiciji in navadi sveto svetovno naziranje, zato iščejo novega enotnega svetovnega naziranja, ki bo imelo za temelj naravoslovje. To svetovno naziranje mora biti le monistično, ki prizna gospodstvo edinega čistemu razumu in zamejuje vero na zastarele dogme in razodevanje. Monistično naziranje se je že neomajano razširilo v najširše kroge. Zato tuintam zveze svobodomiselncev, svobodne občine in povsod veliko posameznikov, ki se obrnili hrbet staremu svetovnemu naziranj in priznavajo monizem. A te posamezne sile in skupine se raztresene in zato sorazmerno le malo vplivajo. Manjka organizacije monistov, ki bi zbrala in enotno združila raztresene sile.“

Znanost od teh monistov ne bo imela mnogo koristi, pač pa bo francoska loža

dobila v njih pomožno organizacijo. Umrli dr. Mengert z Dunaja je v svoji operoki zapustil svoje k jige dunajskemu vseučilišču ter določil ustanovo za knjižnico, v kateri se morajo samo take knjige sprejemati, ki so v verskem oziru „protiortodoksne“. To naj je „znanost brez predsodkov“!

Gibanje proti inozemcem na Kitajskem.

Gibanje proti inozemcem na Kitajskem postaja vedno bolj nevarno. Poslaniške straže se opozorjene na nevarnost, nemško poslaništvo dobi še eno baterijo. Vstaja proti tujcem se bo razširjala od juga proti severu. Kitajska vlada izjavlja, da provzročajo nemire inozemci. Različni se razlegi, da nameravajo Kitajci nastopiti proti belemu plemenu in se otresti „belih psov“, kakor nazivljejo sinovi „nebeškega kraljestva“ Evrope in Američane, ki so si pridobili velik vpliv na Kitajskem. Izid rusko-japonske vojske je ojačil samozavest mongolskega rumenega plemena, ki je izgubilo strah in vero v nepremagljivost belega plemena. Izid zadnjih kitajskih orožnih vaj je povzročil, da smatrajo Kitajci sebe za nepremagljive. Vaje se hvalili tudi Evropeci, ki se jih videli. Kitajci so vedno smatrali Evropece za barbare. Bali so se le evropskih vojakov in evropskega bogastva. Sploh so Kitajci boljši trgovci, kakor Evropeci in Američani. Izjavljali so se večkratni poizkusi evropskih trgovcev, da bi nastopili na Kitajskem samostojno. Odvisni so popolnoma od kitajskih posredovalcev, takozvanih kompredorov. Ti kompredori so duša trgovine in spravljajo tudi največje dobičke. Ker so uspeli Kitajci v boju z ameriškim Zvezenimi državami, in so preklicali ponosni Američani prepovedi, da se ne smejo naseljevati Kitajci v Ameriki, je to dejstvo zelo dvignilo kitajsko samozavest. Saj se je pa tudi znižal po kitajskem bojkotu ameriški uvoz na Kitajsko za 70%.

Sedanje gibanje proti tujcem ima drug značaj, kakor ono l. 1900. Slep strast proti tujcem je vodila le na južnem Kitajskem, kjer niso še izvedli reform, a na severnem Kitajskem so za gibanje proti tujcem meredajni politični razlogi. Naperjeno je sedanje gibanje pred vsem proti misijonom in proti dinastiji Mandžu. Vsa Yuan Sikajeva armada je prepojena s protidinastičnimi zarotniki in če izbruhne vstaja, ostanejo misijoni v notranji Kitajski brez varstva, medtem ko se baje ni bati za življenje in premoženje tujcem v obrežnih mestih. Sedanjega gibanja ne vodijo nazadnjaški bokserji, marveč dijakji vzgojeni v inozemstvu.

Razpust zbornice na Grškem.

Te dni je bila seja grške zbornice jako burna. Na Grškem imajo tudi vojaki aktivno in pasivno veljavno pravico za državni zbor, a ker je bilo tretje branje zak. načrta o izključitvi vojakov kot poslancev, so uprizarili vojski poslanci obstrukcijo. Min. predsednik Theodorakis je zahteval konec seje, kar je odobrila zbornica. Zbornico so razpustili in razpisali nove volitve.

Rumeni bratje med seboj.

„Tribune“ poroča iz Pekina: Kitajci se že zelo pritožujejo zaradi gospodarskih izprememb v Mandžuriji. Trdijo, da ravna Japonci s Kitajci v Mandžuriji, kakor se ravna s premaganim ljudstvom. V službe, v katerih so bili prej Evropeci, se vsiljuje zdaj Japonci. Staro nasprotstvo med Kitajci in Japonci se torej zopet pojavlja.

Rusija.

Državni kontrolni urad poroča, da je stala Rusija vojska na Daljnem Vzhodu 1.966.600.000 rubljev, l. 1904 so izdali 840 milijonov! Samo za brodovje Roždestvenskega se porabili 600 milijonov!

V Moskvi so prijeli meč sejo prekuoijski odbor v stanovanju nekega črkostavca. Prijeli so pet oseb, med katerimi sta dva dijaka in ena dijakinja. Ustrelili so v Sevastopolu napadalko na admiralu Cuhima. Napadalka je stara 20 let, svojega imena ni povedala.

V Peterburgu so prijeli 13 oseb, kiso pripravljale napad na Witteja.

Perzijski trgovinski minister zaprt in izgnan.

Iz Teherana poročajo, da so zaprli 13. t. m. perzijskega trgovinskega ministra in ga izgnali za celo življenje iz Perzije, ker je načeloval revolucijskemu gibanju. Izgnani perzijski trgovinski minister je bil deset let perzijski poslanik v Bruselju.

Maroška konferenca

bo najbrže takoj zaključena, ko rešijo vprašanje o bankah. Rešitev policijskega vprašanja prepuste najbrže vladam.

Medtem ko zborujejo v Algeirasu zastopniki velevladi in urejajo zmedene maroške razmere ob zeleni mizi, sta pa došli dve španski križarji pred Marchico. Maroški parnik „Turki“ je pa pripravljen na boj proti vstašem. Maroški vstaši so dobili pevelje, da se zbirajo v Udjidi in okolici.

Književnost in umetnost.

* **Katoliška bukvarna** je izdala Dvojno kazalo drugih deset letnikov Duhovnega Pastirja (1894—1903). — sestavil Valentin Bernik, župnik. (Cena s poštnino vred K 110). — Prvi del kazala kaže, kolika množina homiletičnega gradiva je poshranjena v imenovanih letnikih „Duhovnega Pastirja“; za posamezne nedelje in praznike navaja kazalo do 20 pridig, bogata je tudi zbirka govorov za patrocinjne, za razne priložnosti cerkvenega leta, za Marijine družbe, za pripravene misijon, za stanovske shode i. t. d. — Drugi del kazala pa podaja v abecednem redu razdelitev in kratko vsebino tvarin, obravnavanih v posameznih govorih, tako da je „Dvojno kazalo“ koristno tudi onim oč. gospodom, ki nimajo posameznih letnikov „Duhovnega Pastirja“. — Za prvi pogled v „Dvojno kazalo“ nas prepriča, da naše homiletično slovstvo ni revno, ampak da podaja za vse priložnosti primerne, skrbno izbranega gradiva. Zato nam ni treba iskati pomoči v tujih homiletičnih listih. V tem oziru se jako uvaževanja vredne besede, ki jih beremo v „Voditelju“ (let. V, zv. 1): „Na Slovenskem se še vedno dobijo duhovniki, ki žrtvujejo za razne nemške pridigarje leto za letom velike denarja, „Duh. Past.“ pa ni najti v njih hiši. Na ta način ne pridemo nikamor. Če ti je dal Bog govorniškega daru in pisateljske moči, zalagaj „Duh. Pastir“ s svojimi proizvodi, na vsak način si ga pa naroči.“ — Da naš homiletični list „Duhovni Pastir“ v nobenem oziru ne zaostaja za tujimi homiletičnimi zbirkami, jasno pričaje ocene v časnih in priporočila v Skofijskih listih. „Gospina kronica“ v Spletu (l. IX str. 31) priporoča „Duhov. Pastirja“ „radi lipeje in zgodnje zadržine“ duhovnikom, ki naj bodo prepričani, „da če u njem nači mnoge lepša graje nego u tolikim drugim prepovednim priročnicama ili časopisima, možda i tugjinskim.“ Skofijski list tržaške škofije (l. XXXII, strana 32) priporoča „Duhovnega Pastirja“ kot „Aptissimum administrum sacerdotibus, cum diligenter a variis auctoribus elaboratur“. Skofijski list krške škofije (V. 1 št.) pravi o njem, da je „ephemeris homiletica iam pluribus dioceseos sacerdotibus ex interno suo et practice argumento perbene nota in „Skofijski list bosanske in sriemske škofije pravi v svojem priporočilu: „Propovjedi se ove odlikuju osobito lijepom sadržinom“ (t. XXIX, br. 1). ... „Izbor prepovedi je dobar“ (t. XXX br. 1).

Da se p. n. gg. naročnikom in onim oč. gospodom, ki se hočejo na novo naročiti „Duh. Pastirja“, polajša nabava starejših letnikov, je založništvo znižalo ceno tem le letnikom: VII. 1890, VIII. 1891, IX. 1892, X. 1893, XI. 1894, XIII. 1896, XVI. 1899, XVII. 1900, XVIII. 1901 in XIX. 1902 od K 8— na K 4. — Novi in dosedanj naročniki dobe za polovično ceno tudi priloge „Duhovnega Pastirja“, v kolikor niso že razprodane. Tržna cena priloge pa je: Ant. Kržiž — Alojzij Strej: Zbirke lepih zgledov, dva zvezka po 5 snopičev, zvezek a K 6, vezan K 750. Kosce Katoliško zakonsko pravico K 2, vez. K 320.

ške učenjake, ki se zanimajo za grško-slovanski vzhod. Zato sta si urednika-ustanovitelja (dr. A. Podlaha in dr. J. Tumpach) morala že poiskati še novih članov uredništva; uredništvu sta se pridružila mladi učenjak A. Spaldák (v Pragi) ki je med zapadnimi učenjaki že zaslovel kot najboljši poznavavec ruske dogmatske literature, in marljivi poljski bogoslovski pisatelj I. Urban S. J. (v Krakovu).

Casopis v prvi vrsti služi vsem, ki se zanimajo za bogoslovsko znanost zapadnih in vzhodnih Slovanov; ravno tako dobro služi vsem, ki iščejo raznih informacij o bogoslovski znanosti in cerkvenih razmerah med Slovani o uniji in drugih podrobnih vprašanjih. Ker ima casopis namen pozornost zapada obrniti na slovansko-grški vzhod, zato posebno natančno poroča o bogoslovski literaturi in cerkvenih razmerah v Rusiji, Srbiji in Bulgariji.

Tudi pri nas se večkrat govori o teh stvareh in ljudstvo v izobraževalnih društvih in drugod rado posluša taka predavanja. V omenjenem časopisu najde vsak dosti gradiva in informacij, a kar je glavne,

to gradivo nima samo časnikarske in informacijske vrednosti, ampak tudi popolno znanstveno vrednost, ker je vse vzeto iz prvih virov, povsod so citirani detični časopisi, knjige in strani, tako da se na podatke tega časopisa lahko vsak popelaoma zanesljivo opira, zraven pa tudi vidi, kje ima iskati podrobnejših podatkov ako jih želi. — Kdor prebere n. pr. v 1. številki 1906 oceno na str. 33—37, ima popolnoma jasno sliko o zgodovini pravoslavne cerkve v turškem cesarstvu, o nje razmerju do rimsko-katoliške cerkve itd.; zraven pa še najde mnogo zanimivih sobd ruskih zgodovinarjev o teh stvareh. Kdor površno pregleda poročila o ruskih, srbskih in bulgarskih časopisih, se lahko brez truda informira o vsakem važnejšem gibanju v cerkvi in bogoslovskih literaturah omenjenih narodov. — Razen tega prinaša časopis tudi temeljite članke o dogmatskih in podobnih razlikah med vzhodno in rimsko-katoliško cerkvijo.

O slovenski literaturi poročata v 1. številki 1906 dr. A. Ušeničnik in dr. F. Kovačič.

Casopis „Slav. lit. theol.“ je lani izhajal petkrat na leto; letos bode izhajal v obširnejših snopičih (najmanj po 89 strani) štirikrat na leto. Naročnina stane za celo leto 6 K. Naroča se pri administraciji časopisa „Slav. lit. theol.“ v Pragi I.—190; uredništvo je v Pragi IV.—63. — Dobi se tudi še nekoliko izvodov lanskega letnika po isti ceni pri administraciji. — Cena je v primeri z drugimi časopisi podobne vrste izredno nizka; le požrtvovalnosti nekaterih čeških cerkvenih krogov, posebno obek kanonikov urednikov se imamo zahvaliti, da je eksistenca časopisu kljub nizki ceni zagotovljena.

Omenjeni časopis se sme torej z mirno vestjo priporočati vsem duhovnikom in vsem slovenskim znanstvenim krogom; v interesu dobre stvari je, da se časopis kolikor mogoče razširi, ne iz gmotnih ozirrov, ampak posebno zato, ker je stik obdinstva s takim podjetjem velikega pomena za vedo, izobrazbo in cerkev.

Dr. Fr. Grivec.

Označeni letniki „Duhovnega Pastirja“ in priloge se dajo za polovično ceno le naročnikom, ki se oglašajo do 1. aprila 1906. — V zalogi je tudi še „Dvojne kazalo“ za prvih deset letnikov „Duh. Pastirja“ (1884—1893); stane K 1.

Vsanaročila najse naslovi na „Katoliško Bukvarne“ v Ljubljani.

Dnevne novice.

Ovadbja proti županu Hribarju in njene posledice. Sporodili smo, da se je vložila pri državnem pravdnstvu neka ovadbja proti ljubljanskemu županu Hribarju in njegovemu sinu g. dr. I. M. Hribarju. V tej zadevi smo dobili takej pismo g. župana, ki zatrjuje, da se mu godi krivica, in nas prosi, naj to objavimo, danes pa nam je došlo sledeče pismo:

Ljubljana, dne 16. febr. Slavno vredništvo! Prosim Vas, da priloženo izjavo še danes v cenjenem svojem listu priobčiti blagovolite. Zahvaljujoč se Vam že vnaprej na tej usluzi, ostajam z odličnim spoštovanjem udani dr. vit Bleiweis Trsteniški.

Pismu je pridejana sledeča izjava:

Z ozirom na vesti, tičeče se gospoda župana Ivana Hribarja, sem dne 15. t. m. sklical izvenredno sejo kluba narodno naprednih občinskih svetnikov. Ob skoraj polnoštevni udeležbi se je gospod župan, predložitelj „Slovenca“ z dne 12. t. m., „Slov. Narod“ z dne 13. t. m. in „Slovenca“ z dne 15. t. m., ogorčeno pritožil, da g. občinski svetnik Josip Prosenec stoji na stališču in trdi, kakor bi bil g. župan v neki pravdi po krivem pričal. Predložil je g. župan tudi pismeno spričevalo gosp. odv. koncipijenta dra Leskovarja, glasom katerega je g. Prosenec dne 5. febr. t. l. izjavil, da vložil proti g. županu kazensko ovadbo. G. župan Hribar je navzočnega popolnoma prepričal, da so trditve gosp. Prosenc skrajno neosnovane in zlagane in naznanil, da je radi tega že vložil proti gosp. Prosencu tožbo radi razžaljenja časti. Konečno je g. župan prosil, naj klub na podlagi predloženega gradiva izjavi, ali je zanj in za g. Prosenca še skupnega mesta v klubu. Klub je, zaslišavši obrambo gosp. Prosenca, izjavljal soglasno, da izreka gosp. županu Hribarju popolno zaupanje in da pozivlja gospoda Prosenca, takoj izstopiti iz kluba. Gospod Prosenec je nato iz kluba izstopil in sejo zapustil; a klub je nadalje sklenil, pozvati gospoda Prosenca, naj takoj odloži tudi mandat občinskega svetnika, ki ga je prejel od narodno-napredne stranke. — V Ljubljani, dne 15. svečana 1906. — Dr. vit. Bleiweis Trsteniški, kluba načelnik.

Lojalno priobčujemo to izjavo in obžalujemo le to, da ni cenjeni gospod načelnik kluba narodno-naprednih občinskih svetnikov natančneje pojasnil, kakšna so bila omenjena pojasnila, na podlagi katerih je klub tako strogo postopal z gospodom Prosencem. Nam se zdi, da so bili odločilni še drugi momenti, kajti znano je, da g. Prosenec ni bil prav všeč narodno-naprednemu klubu že dalj časa, ker je nekaterekrat pokazal samostojnejše mišljenje, nego ugaja vladajoči klubovi večini. Vložil je tudi samostojni predlog za samoslovenske ulične napise, ki bi moral priti na vrsto v eni prihodnjih sej. Tudi so difference med njegovim prvim in poznejšim županovim načrtom volilne reforme za ljubljanski občinski zastop.

Dr. Tavčar zaničuje mlade.

Ker smo sporočili, kako je Tavčarjev koncipient politiko svojega šefa zdelal v „Naših zapiskih“, smo kot popolnoma objektivno glasilo dolžni sporečiti javnosti tudi odgovor vsemogočnega vladarja liberalne stranke na nepremišljene pisarjenje mladih elementov. Dr. Tavčar jim pravi:

Mi pa se ne bodemo dosti brigali niti za „Naš List“, niti za „Naše zapiske“, držeč se načela, da naj mladina piše, kar se ji zljubi, in da se tisto, kar je spisala mladina, katera življenja prav nič ne pozna, nikjer na svetu ne poklada na resno tehtnico. Mladina, ki je prej pričela politično pisariti, nego se je odločila za ta ali oni poklic, od katerega naj si pridobiva vsakdanji kruh, je navadno ošabnejša kot turški sultan, in še nezmoглиjeva kot rimski papež. Z njo pripraviti se je torej nehalno, pa tudi neplodno delo. „Naš List“ v Kamniku je čisto zakoten listič, če bi ne plačevala Jebračin in zadnji čas prejene tudi dr. Furlan — bi bil že davno moral zavezati svojo culico. Ako pa čitaš vseke doneče famfaraše v lističu samem, dobiš občutek, da je kamniško glasilo kar čez noč prestrojilo vso deželo, da imata stari Hen-

rik Tuma in mladi njegov ljubljanski posinovljeneč mogočno stranko v deželi, ki bode pri bodočih volitvah zasedla vse pozicije, tako napredne, kakor klerikalne. V resnici se pa le pajčevina, in če bi gospod Jebračin v njo pihnil, bi spredaj in zadaj vse skupaj padlo! S takim nasprotnikom polemizovati, se pravi za njega reklamo delatil. Naj dela „Slovenec“ to reklamo, ker kamniški list ni drugega, kakor tlačen naše častite duhovščine, za kojoj se peha v potu svojega malega obrazka. Ravno isto velja „Nasim zapiskom“, ki zastopajo socialno-demokratske težnje v novi struji. Časih nekaj spretnije, kot je svoj čas te težnje po ljubljanskih shodih zastopal krojač Železnikar ali pa pozneje črevljar Kordelič! Ravno zategadelj ugajajo „Slovencu“, da bi pa mi „Našim zapiskom“ reklamo napravljali, nam še na misel ne prihaja! „Naš List“ in „Naši zapiski“ oba naj pišeta kar jima drago, mi se ne vznemirjamo ter iz srca privoščimo „Slovencu“ veselje, katero mu napravljata mlada ta lističa!

Ta odgovor kaže, da se dr. Tavčar čuti. Ne bode ga še tako hitro vrgli iz sedla neposlušni mladi.

Enakopravnost na Koroskem. Občina Logaves je zahtevala od davčne oblasti v Beljaku dvojezične tiskovine. Okrajni glavar Schuster je odredil, da takih tiskovin za označene stranke ne dá, ker dotične stranke razumejo nemški, če bo občina zahtevala dvojezične tiskovine, mera predložiti seznamek, v katerem je želja vsake posamezne stranke po dvojezičnem besedilu potrjena s strankinim podpisom. Ali smo še v Avstriji? „Mir“ pravi, naj slovenske občine z ozirom na to odklonijo dela v prenešenem delokrogu.

Načrti vojne uprave. Naša vojsa upra namerava pomnožiti trdnjavske topničarstvo. V du-najski artiljerijski kadetni šoli nameravajo vzgojati častnike za trdnjavske topničarstvo, v trajskihirskeni pa za poljno artiljerijo. Pijonirje nameravajo razdeliti po nemškem vzorcu v poljne in v trdnjavske pijonirske bataljone.

Cecilijansko društvo za goriško nadškofijo priredi predpustni teden — od 20 do 24. tek. mes. — poučnitelja z a organiste, duhovnike in cerkvene pevce in sicer v dvorani Slovenske čitalnice v Gorici. Podučevala bodeta: o koralu z ozirom na nove izdajo tradicionalnega koralu prečast. gg. Franc Trop, koralist in korni vikar v Mariboru in Franc Kimovec, kaplan v Predosljah; o harmoniji in o podučevanju petja vč. g. J. Kokošar; o orgljah in o orgljanju g. Dan. Fajgelj; o liturgiji in o cerkvenoglasbenem slovstvu č. g. F. Setničar. Med tedajem bosta dve pevski produkciji: Slovenske večernice in Koralni Requiem. Ker se nudi prilika pevcem, organistom in duhovnikom priučiti se od strokovnjakov tradicionalnega koralu, predpustnega od sv. očeta papeža, ter v cerkveni glasbi bolje izobraziti se, vabimo k temu tečaju vse prijatelje cerkvene glasbe. Natančni spored dobe udeleženci v Gorici pri otvoritvi tečaja dne 20. f. br. t. l. Začetek zjutraj ob 8 uri.

S turškimi kurjači si poleg kurjačev vojne mornarice pomaga „Lloyd“, da vzdržuje parobrodni promet. Najel je 24 kurjačev s Turškega in 18 vojnih. Ti so se vkrcali na „Vindobono“, ki je odplula v Bombay, „Cleopatro“, ki vozi v Aleksandrijo, in na več drugih parnikih, namenjenih za dalmatinski promet. Tržaški lokalni listi menijo, da kurjači, ki imajo zares hudo usodo in so zelo slabo plačani, niso izbrali ugodnega trenutka, da dosežejo svoje.

Iz naše mornarice. Pod poveljstvom konueadmirala Yedine se poda oddelek našega brodoma na pot v Sredozemsko morje, pristane v Aleksandriji in ostane tam osem dni. Eskadra bo obiskala tudi nekaj pristanišč ob sirski obali, Egejskem morju in Kreti.

Semiška dekanija ima svoj sestanek sodalitatis sv. Cordis Jesu v četrti tek, t. j. dne 22. t. m. v Semiču. Začetek ob pol 11. uri doroldne.

Zameti na Notranjskem in na Krasu. Včeraj je pričelo snežiti po Notranjskem v obilni meri, a burja, ki je nastala čez dan, je delala zelo čutne zamete osebite po Krasu od Postojne dalje. Na Gorenjskem in pri nas smo imeli mirnejši metež.

Pazite na otroke! Dne 22. decembra min. leta okoli 9 ure dopoldne šla je zidarjeva žena Marija Videgar iz Zgorice pri Smartnem k svojim starišem po moko. Predno je odšla, postavila je otročje posteljo, v kateri je ležala še ne poldrugo leto stara hčerka Marija, tik lončene, dobro zakurjene peči. Ko se je čez eno uro domu vrnila, bile je v sobi polno dima, kajti slama v otročji postelji je jela tleti in vsled preobilega dima se je otrok zadušil. Sodišče je je obsodilo na tri dni ostrega zapor.

Vabilo k veliki predpustni veselici, katero priredi Blaz Potoknikova čitalnica v Sent Vidu nad Ljubljano v nedeljo, 18. svečana 1906 v Čebavovi dvorani sprijaznim sodelovanjem Tamburaškega kluba „Sent Vid“ in čitalne mešanega zbora. Spored: a) Petje. b) Deklamacija. c) „Lokavi snubač“. Veseloigra. Po igri velika prosta zabava. Vstopnina: I. sedež 1 K; II. sedež 60 vin; III. 40 vin; stojišča 20 vin. Začetek točno ob polu 6 uri zvečer. K tej veselici se vabijo vsi člani in prijatelji čitalnice Odbor.

— **Cena uram** se zviša.

— **Koncesije poštanim pomožnim uradnikom.** Deputaciji pomožnih uradnikov je izjavil včeraj sekčni načelnik dvorni svetnik Wagner, da izide 1. marca t. l. odlok, po katerem dobe poštani pomožni uradniki naslov „poštni adjunkti“, izboljšanje plač za 10%, oni poštani pomožni uradniki, ki naredijo inteligenčne izkušnje, bodo dobili pravico, da jih po dveletnem službovanju imenujejo za asistente; določiti se tudi takezvano prehodno stanje.

— **Starološke dekanije sodalitatis** ima svoj sestanek v četrti tek, dne 22. t. m. ob pol 11. uri v Skofji Loki.

— **Stavka v Trstu.** Trst, 15. febr. Stavka kurjačev se nadaljuje vkljub temu, da so že v skrajni revščini. Kurjači z Reke so naznanili svoje solidarnost. Na pokopališču je demonstriralo okoli 800 oseb za delavce, ustreljene pri februarjskih izgre-dih 1. 1902

— **Izpred okrožnega sodišča v Novem mestu.** France Skube je meseca novembra grozil, da zapali sosedom Duščo vas. Janezu Simončiču je zažgal kozolec z nastilom — škop. — Zagovarja se, da je govoril v jezi, ker ga je na paši sosedov fant metal in mu skril suknjo. Radi javne posilstosti ga je sodišče obsodilo na 2 meseca težke ječe poostrene z 1 postom mesečno. — **Janez Kapš** iz Kota doma, imel je veliko dolga. Odpotoval je brez dovoljenja vojaškega oblastva, oziroma izostal od nabora. Obsojen je bil na 7 dni stregega zapor z 1 postom in v povrnitev sodnih stroškov. Fant je prinesel demov 20 000 K. Rešil je domačijo.

— **Plesna veselica** novomeških obrtnikov s srečolovcem se je izvršno izvršila. Cistega dohodka je nekaj nad 100 K. Vse to se da v blagajno v podporo onemoglih revnih obrtnikov. Deluje se v ta namen šle dve leti, a blagajna ima že nekaj nad 500 K na razpolago.

— **Slabi uspehi na novomeški gimnaziji** so bili posebno v III. in IV. gimnaz. razredu. Tretji razred šteje 39 učencev, padle jih je 16; četrti razred šteje 17 učencev, padle 7. Veliko bolje je bilo v I. razredu

— **Zaradi nezgode na železniški postaji v Škofelji** vršila se je dne 26. avgusta m. l. pri tukajš. dežel-nem sodišču proti Ivanu Vajevcu železničnem delavcu v Škofelji glavna obravnava pri kateri sta bila oba zatožena krivim spoznana in obsojena. Vsed ničnostne pritožbe Ivana Vajevca na najvišje sodišče na Dunaju, razsodilo je isto, da se ima zadevna razprava še enkrat vršiti. Vajevc je bil, ker je državno pravdnštvo od zatožbe edstopilo oproščen.

— **Drag strah.** Anton Tratnik, 21 let star strojarski pomočnik, je strašil posestnico Ivano Ogrin. On je dobre vedel, da je ta zelo bojazljiva, zato jo je na vse načine strašil. Pravil je drugim, da jo mere ubiti in denar pobrati, da prej ne bo zapustil Vrhnike. Grozil ji je, da jo bode z vrvo zadavil in usta s cunjjo zamašil, in te reči tudi drugim kazal. Da bi jo še bolj oplasil, prišel je neko noč udarjati na njene spalne duri, in ko je zavpila, je zbežal. Sodišče je Tratnika obsodilo na pol leta težke ječe.

— **V spomin Giordanu Brunu** bo govoril to nedeljo v Rimu v nekem „protiklerikalnem društvu“ neki Guido Podreka. Kako je neki ta najbrž slovenska tržaška poturica prišla v Rim, da ondi proslavlja praočeta liberalcev, opolzkega panteista?

— **Odvračanje jetike.** Kranjski podružnici avstrijskega pomožnega društva za bolne na pljučih se pač srednje društvo, oziroma vlada, deželni zbor kranjski in občinski svet ljubljanski dovolili izdatne subvencije, toda vkljub temu društvena sredstva ne zadostujejo, da bi se takoj pričelo z gradbo projektovane oskrbovalnice za jetičnike. Raditega zapričela bode družnična boj proti jetiki na ta način, da vzame že v tekočem letu v svoje varstvo in oskrb primerne število rodbin, v katerih se se pojavili slučajji jetike in v katerih je tedaj treba varovati okuženja ostale oblane, osebto otroke. Te rodbine bode podružnica v higijeniškem oziru strogo nadzirala in podučevala; obolele napeljavala bode k primernemu lečenju in jim bode to olajšala s tem, da jim preskrbi izdatno hrano oziroma dovolj potrebne navržke; gledala bode na to, da se natančno izpolnjujejo vse

varnostne naprave, skrbela bode za zdravstveno vzgojo otrok, izvrševala desinfekcije itd. To takezovane domovno odvrčanje je glavno načelo modernega boja proti jetiki. Ta boj zahteva ogromnih sredstev, ki jih je posebne pri nas težko dobiti. Teh sredstev pa ne kaže tritati z neplodnim zdravljenjem obolelih, ki more priti šele v drugi vrsti v poštev, tembolj, ker so drugi faktorji poklicani zanj skrbeti; v prvi vrsti je potrebno, varovati zdrave, oseboto one, ki se nahajajo v nevarnosti. Na ta način se reši veliko število ljudi, življenje za življenjem; s higijeniškimi napravami in zdravstveno vzgojo pa se odpravijo vse prilike, ki bi jetiki olajšale pot. Izkusnje, ki jih bode podružnica pridobila pri oskrbovanju imenovanih rodbin, bodo meredajne za oskrbovalnico za jetičnike, ki bode domovno odvrčanje izvrševala v velikem obsegu.

— **Zima in vreme.** Zadnje dni pretečenega tedna se je pojavila na vzhodni Dolenjski občutljiva zima do 12° C mraza. V petek popelodne po hudem jutranjem mrazu je barometer nakrat nenadoma nizko padel; rekli so: dobimo drugo vreme. Začel je pihati široko, ali okrog 10. ponoči ga je nadvladal ostri severovzhodnik, tako da smo imeli v soboto zjutraj zopet 11° C in v nedeljo pa celo 14° C mraza. V ponedeljek se je nadaljeval boj med obema vetrovoma, imeli smo precej toplo ugodno vreme. V torek jutri je začelo na novo snežiti, zlasti v Kostanjevici je sneg močno naletaval.

— **V Kranju** je društvo „Kranj“ priredilo v zadnjem času zopet dve veleznimivi predavanji. V nedeljo, dne 28. jan. je predaval g. prof. Evgen Jaro o jako važnem poglavju iz vzgojeslovja: na par slučajih iz najnovejšega časa nam je pokazal, kaj premore vzgoja, združena z ljubeznajo, tudi pri otrocih, ki so od rojstva skrajno zapašeni, slepi, gluhonemi, ali pa celo vse troje obenem. — Zadnjo nedeljo pa je predaval g. prof. Bogumil Remec o ognjenikih. Predavanje je bilo sicer napovedano že za 28. januarja, a ker takrat Kokra ni mogla dati elektrike za skioptikon, se je morale predavanje odložiti za en teden, in je za 28. jan., kakor omenjeno, g. prof. Jaro priskočil na pomoč. Predavanje o ognjenikih se nam pojasnjevale mnogobrojne slike (Vezuv, Mont Pelé, Yellowstone v National Park v Severni Ameriki i. dr.) G. predavatelj nam je na slikah lepo predložil v velikih potezah zgodovino naše zemlje, kako je nastala in se utrjevala zemeljska skorja, kako so nastale gore in doline, zakaj nastajajo potresi, nato o toplih vrelicah (Karlovi vari s sliko) in slednjič o ognjenikih sami. — Obe predavanji sta bili prav dobre obiskani. V soboto, t. j. dne 11. t. m. ni bilo predavanja, ker imamo zdaj semestralne počitnice in ker se delajo priprave za predpustno veselico, ki bo v nedeljo, dne 18. februarja na „Novi pošti“ z zanimivim vzporredom.

— **Predavanje.** „Ks izobrazevalno društvo Vič-Glince“ je imelo v nedeljo, 11. t. m., ob 4 uri popelodne predavanje. Govoril je č. P. Salezij Vodosek.

— **Zahvala.** Načelnštvo „Obrtniške bolniške blagajne v Idriji“ izreka tem petom prirediteljem — rokodelskim pomočnikom, velenjenim darevalcem in darovalcem debitorov, pevcem kakor sploh vsem, ki se pripomegli, da se je veselica, prirejena v korist naše bolniške blagajne, v gmotnem kakor v vsakem oziru tako imenito obnesla, svoje najsrčnejše zahvalo. Josip Rupnik, t. č. načelnik.

— **Kakšne dimenzije smejo imeti tiskovine.** Občinstvo še vedno ni zadostno poučeno, da tiskovine smejo presegati na nobeno stran 45 cm. oziroma, ako so zvite, 75 cm. na dolžino in 10 centimetrov v premeru. Zlasti lansko leto so razpošiljali trgovci svojimi naročnikom in odjemalcem za novo leto koledarje kakoršne rabimo za podlage na pisalnih mizah; ker se pa presegali predpisane dimenzije jih poštni uradi niso smeli sprejemati kot tiskovine. In prav v zadnjem trenutku so se obrnili trgovci, ki so razposlali take koledarje, s prošnjo na ministrstvo, da bi se jim to prekoračenje dimenzij spregledalo, češ, da bi bili zelo oškodovani, ako bi ne dobile stranke koledarjev o pravem času. Slavno občinstvo in zlasti ona podjetja, ki se pečajo z razpošiljanjem takih koledarjev, opozarjajo se na zgoraj navedene predpisane določbe glede dimenzij s pristavkom, da ministrstvo v bodoče principielno ne bode več ugodilo takim prošnjam.

— **Šolske vesti.** Gdč. Iv. Orel pride z Jesenic za provizično učiteljico v Mokrenog, v Kostanjevico pride provizor. učitelja g. Fran Trošt iz Ljubljane, za Velike Lašče je pa imenovana kot proviz. učiteljica gospa Ana Fink-Suflaj.

— **Rjav premog v notranjskih hribih.** V preteklem letu so ljudje tuintam okolu Vrha in Žrov v gozdih naleteli na premogovo tvarino, a dalje zasledo-

Slovenci na Dunaju.

Slovensko katol. izobraževalno društvo „Straža“ na Dunaju uprizorila je sodelovanjem slov. katol. akad. društva „Danice“ dne 11. t. m. Finžgarjevega „Divjega lovca.“ Občudovati nam je agilnost tega društva, ki si stavlja v program ustvariti dunajskim Slovincem novo domovino, prireje mesce za mesecem zabavne večere, je uprizorila od svojega dveletnega početka sem že štiri igre.

Težko nalogo si je bila zastavila letos z uprizoritvijo „Divjega lovca“, čegar popolu uspeh je mogel samo pri izvežbanih izgravočih, kakršnih še take talentirani diletanse ne morejo dati. Vkljub temu obnesla se je igra dobro, da je trpela tragična vsebina, je bilo krivda občinstva, ki je obračalo največjo pozornost na „Tončka“, ki je z neprisiljenim in nad vse devtimpnim nastopom obsenčil manj markantne in izrazite osebe.

Pretrsljivo je učinkoval „Zavrtnik“, čegar tip in značaj je bil eden med najboljimi ter se je vtisnil pri tragiki kaznovanega napuha vsem v spomin.

Popolnoma naređen duh in značaj esee so pogodili Jož, Rožman Gaber, Sajetov Jure, Spela Tine, medtem ko je bila uloga Gašperjeva taka, da je že zunanost sama dosegla namen, vzbuditi v občinstvu zanimanje in srč. Želeli bi bili samo še malo več rafiniranosti. Ulogi „Grozdeka“ bi želeli malo več flegme. Da Majda ni popolnoma dosegla svojega namena, je krivo to, da je bila oseba prešibka in glas prenežen. Vsa rahla vibriranja strahu, groze, boli, upanja, zdvajanja so se pri tem poslušalcu porazgubila, dasi je bila uloga gotovo globoko občutena in pojmovana.

Bolji v tem oziru je bil nastop Janez o. v. Nasprotno pa je bil prediletantsk, brez pravega čustvovanja in včasih v momentih najhujih duševnih bojev, medel. Zlasti zbog markantnega kontrasta v Tončku bi bil moral biti bolj rafiniran. Dobro, včasih in nekateri dovršeno so igrali levci, biriči, Maruša, Spela i. dr. Priprosti otročji tip Jurčeka moral je s svojim drznim nastopom očarati gledalca.

Ce smo bili pri presojanju osobja malo strožji, priznati moramo, da je uprizoritev v celoti zadovoljila. Zlasti dobro zadet je bil skozinskozi milieu in naroden ton, tako da smo opazili med starimi gospodi nekoga, ki je bil do solz ginjen. Lepi in blagodnehi so bili pevski komadi, nič manj mešani, kakor ženski zbor. „Massenscenen“ so bile vkljub malemu prostoru izvajane dovršeno in realne, kretanje priprosto in naravno, želeli bi bili samo, da bi se oziralo pri razdelitvi vlog na glasove. Izražanje dinamike v sklepčnih prizorih je eviral precej mali oder, tako da je bilo to igri v veliko škodo. Posamezne scene so se predstavljale dovršeno, kakor sploh nismo opazili nikake nesigurnosti. Da igra ni bila izrabljena v vsej svoji lepoti in bogastvu ni krivo toliko osobje, kakor pomanjkanje modernih pripomočkov. Sicer pa je bilo mnogoštevilno občinstvo zadovoljno. — Po predstavi je bil plesni venček.

Društvu „Straža“ moremo samo čestitati ob njenem delu in gorečnosti, s katero se posvečuje krepljenju narodnega slovenskega življa v tujini. Priporočati nam je je v podporo rodoljubov in njih, ki jim je širjenje narodnega življenja v čisti, da se bode moglo mlade društvo razviti polgoma v močno organizirano četo, ki naj straži in tveri močen stebel Slovincem v morju tujine.

Društvo „Abstinent“.

Društveni znaki. Centrala abstinentnih društev na Dunaju je poslala vzorec društvenih znakov, po katerem si omisli „Abstinent“ znake za svoje člane, znaki bodo v podobi kravatih igel, za dame broš, in se bode nosili pripeti na vidnem mestu. Takej, ko bodo znaki izgotovljeni, bode društvo naznačilo in jih razpošiljalo članom proti ceni, ki se določi pozneje.

Društveni shodi. Prve nedelje v mesecu marcu skliče društvo svoj prvi redni občni zbor, na čegar dnevem redu bode tudi predavanje. Za nedeljo, dne 18. t. m. napovedani društveni shod v St. Lambertu ob Savi se je preložil do pomladi. Ker bode pomladi bolj prilično za prirejanje društvenih shodov in predavanj, prosimo ona društva, ki žele, da se pri njih priredi shod ali predavanje, da nam to še sedaj naznani, da si moremo razdeliti čas in določiti predavatelje.

Prešnja. Ker se je v zadnjem času zgodilo, da je bilo v tuk. tobačni tovarni vsled pijančevanja odpuščenih več delavcev in s tem pahnjene več družin v nesrečo, je sklenilo društvo v svoji zadnji odborovi

seji, da vloži na generalno direkcijo na Dunaju prošnjo, da naj kolikor mogoče zabrani pitje alkoholnih pijač med delavnimi urami. Na konferenci tovarnarjev in podjetnikov, katere namerava društvo v kratkem sklicati, bode predlagalo, da naj upeljejo tovarnarji v svojih podjetjih med odmore prodajanje nealkoholnih pijač, katere naj se prodajajo delavstvu po nizki, lastni ceni.

Zahvala. P. Celestinu Lojku, ki je zavzel v zadnji številki „Piščalke“ napram napadom P. Skrabca tako odločno, neustrašeno stališče in se zavzel za našo dobro stvar, izreče odbor pismeno za hvalo.

Društvene članice, ki se prejeli pravila in pristopnice, prosimo, da nam poslednje čimprej izpolnjene vrnejo, ker le one, ki se je obvezal potom pristopnice, moremo smatrati pravim članom. Društvu je pristopile v zadnjem času lepo število novih članov.

Stajerske novice.

Š Kakšno pristaše ima slov. liberalizem in slov. Narod na Stajerskem. „Slov. Narod“ vedne, kjer le more, trosi med svet razne grdo sklobasarjene laži o naših duhovnikih in drugih krščanskih možeh. A poglejmo malo kakšne „nobel Gspude“ ima „Narod“ na svoji strani. Kakor je že znano čitateljem „Slovenca“ (Ali tudi „Narodovcem“) prišel je znani liberalni nestrpež, dopisnik „Naroda“ in kakor se na tihem šepeta tudi „Stajerca“, učitelj Viher v kazensko preiskave zaradi neke neravno lepe zadeve z učenkami, ki je pa pri „Narodovcih“ že itak splošno v navadi. In ta bivši učitelj je bil ljubljene „Naroda“ in strasten privrženec njegove stranke. „Narod“, ali ni morda ravno brezverske in pretikrščanske naziranje spravilo tega svojega ljubčka v prepast in še delj... — V St. Ilju v Slov. goricah ima „Narod“ jednega še „lepšega“ prijatelja, ki se je že od nekdaj rad na prsa trkal, da je liberalec dopisnik „Naroda“ in še imejtelj več takih „imenitnih“ šarž. Ta oseba, ki sliši na ime Nace ali Polerjev petelinček, sicer ni vredna, da se o njem zapiše črka, vreden je pravi sodrug svojih kranjskih liberalčkov. Ta človek je že neštete krat napadel naše, za narod toli zaslužne gg. duhovnike in druge poštenjake, a zraven tega je krpučal s svoje borne pametje našim zagrizenim nemčurjem dopise za — „Stajerca“. Torej liberalizem, in nemškutarija, sta neločljiva brat in sestra! In ko je ta Nacek, nekemu mariborskemu liberalnemu veljaku enkrat razlagal svoje „lepe“ narave, ga je ta, akoravno poznajoč njegove „čednosti“ — priporočal drugim v posnemo. Zares lepi bratci!

Ad informationem. Slavečemu se „Triglavu“ v Celje je bila iz Dunaja dopisana tudi sledeča brzojavka: „Omizje s v o b o d o m i s e l n i h slovenskih akademikov iz Stajerske na Dunaju: Bicek, Heric, Kristan, Černjavič, Pečovnik, Stuhec“. Od vseh strani se zbirajo na Stajerskem „svobodomiselnih“ čete, za to pa se naj tudi naši možje pripravljajo na obrambo

Š Pošteno povračilo. Ker je „Domovina“ po vsakih volitvah ubrala zopet pot previde nevtiralnosti, so je tudi mnogi stajerski duhovniki naročevali in priporočali. „Domovina“ se čuti sedaj varna v svojem gnjezdu in začne posrečevati. Nekatere slučaje sme že omeniti. V zadnji številki piše zopet o župniku na zatežni klopri radi umora, ki pa je bil samo zaradi pridržanja nekega pisma in ne zaradi umora obsojen na 30 K globe, ter o „župnikovi ljubici“. Stajerski duhovniki se si izredili gada na svojih prsih, mleko pa dajejo temu gadu celjski gospodje dr. Serneccst, notar Baš, dr. Vrečko in poslanec dr. Hrašovec, ki so ket nadzorniki lista odgovorni za njegovo smer. Omenjamo tudi onim, ki tega ne vedo, da sta sinova vseučiliščnika gg. Baša in dr. Hrašovca na univerzah izmed največjih „svobodomiselnih“ kričavev. Kakšen les, takšen sin, kakšen oče, takšen sin!

Š Samoumor v Celju. O tem se nam še poroča: Dne 14. t. m. popoldan se je za grajščino Lanovž v okolici Celje, vstrelil v prsa Jos. Privšek, bivši trgovec v Zalcu. Mrtvega je našel lastnik grajščine g. Sušnik, ko je šel na sprehod. Privšek je sedel na neki klopici, imel prsa razvaljena in tekla je še kri iz rane. Tudi revolver je imel še v rokah. — Vzrok samomora je bila bolezen. Privšek ki je živel v dobrih gmotnih razmerah, je že delj časa bolehal. Pred leti ga je zadel v noge mrtvoud, vendar je še s težavo hodil. Posebno ga je v zadnjem času mučilo trganje po glavi. Dva dni pred samoumorom je rekel zdravniku, da se vsmrči, če mu bolečine v glavi ne odležejo. Bil je blag človek. N. v m. p.

Š Umrl je v Celju dne 15. t. m. nanagloma g. Janez Zupanec. Bil je dolgo vrsto let prvi mežnar v mestni opa-

tijski cerkvi, obenem pa je opravljal službo organista v kapucinski cerkvi. Poznalo ga je vse daleč na okrog, zlasti duhovščina. N. v m. p.

Š Kmetijsko bralno društvo v Ložnici pri Zalcu imelo je svoje prvo občno zbiranje v nedeljo, dne 11. svečana, v prostorih gosp. Andreja Zagode, krčmarja v Zgornji Ložnici. Udeležba je bila zares velika; ne le vrli žalčani, ampak tudi drugi okoličani, kakor Gotovljani, Verbenčani, Arnovčani itd. so se ga udeležili. Prav zanimiv govor o kmetijstvu je imel žalski nadučitelj gosp. Anton Petriček; temu sta še sledila dva gospoda govornika prav s poučnim govorom. Izvolil se je nov odbor in sicer sledeči gospodje: Leopold Tratnik, predsednik; Franc Kočvar, tajnik; Alojzij Delacorda, blagajnik; Ludovik Herman, knjižničar. Podpore se je nabralo 24 kron. Gospodom govornikom in spleh vsem dobrotnikom omenjenega društva se najsrčneje zahvaljuje odbor.

Š Sv. Ilj v Slov. goricah. Tukajšnje „Kmetijsko bralno društvo“ je imelo v nedeljo 11. svečana svoj 14. občni zbor. Zbiranja se je udeležilo krog 100 ljudi. To je lepo znamenje, da se naše ljudstvo zanima za naše društvo in speznava velik pomen izobraževalnih naših društev. — Zbiranje je otvoril nameste odsotnega g. predsednika Hauc a tajnik društva čast. g. Rauter, ki poroča o delovanju društva v pretečenem letu. Društvo je imelo 92 udev, 84 rednih in 8 pedpornikov. Večino tvorijo vrta naša dekleta (50). Denarnega prometa je bilo 40937 K, dohodkov 24027 K, izdatkov pa 16910 K. Torej še preostane v društveni blagajni 7117 K. G. blagajniku Dražu se izrazi zahvala za njegovo poštvalno delovanje. — Društvo je potom mladinskih Zvez priredilo 14 shodov, ki so bili z večine podučnega značaja. Bile je tudi več izletov v sosesčino. — Udeležili smo se velike narodne veselice 2. julija v Mariboru. Istetako je lepo število naših udev prisestvovalo velikemu in krasnemu zbiranju „Slov. kršč. soc. Zveze“ dne 3. in 4. sept. v Mariboru, kjer je imel odbornik društva Franjo Zebot referat o predmetu: Vzajemnost soc. dela in gojitev duha vzajemnosti. — G. tajnik in g. Thaler pa sta naše društvo zastopala na Prešernevi slavnosti 10. sept. v Ljubljani. — Društvo je član ljubljanske „Slov. kršč. soc. Zveze“. Pri društvu imamo tudi vrlo delujoči: „Mladeniško“ in „Dekliške Zveze“. Prva ima krog 30, a druga 50 udev. Pohvalno se morajo omeniti poleg fantov naša vrta, pinaška dekleta, ki so res pravi ponos in dika našega društva. Neumorno delujejo ta na svojih podučnih shodih za izobrazbo in probudo naroda. — V novi odbor so voljeni: Gosp. Thaler Franjo, predsednikom; vlč. g. duh. svet. in župnik Matija Kelemina, podpredsednikom; g. Josip Draž, blagajnikom; g. učitelj Ferdo Sprager, tajnikom; č. g. Jaka Rauter, knjižničarjem; ter g. Anton Hauc in Franjo Zebot, odbornikom.

Š Imenovan je za nadučitelja v Rajhenburgu definitivni učitelj na Vidmu gosp. Franja mšek.

Š Umrla je v St. Lovrencu pri Mariboru veleposesnikova soproga g. Frančiška Lamprecht.

Š Strašna smrt šolarja. Iz Trbovelj se nam poroča: Dne 13. t. m. je šel 13letni učenec vodenske šole Alojzij Rovansk ek preko tira, po katerem vdičuje elektrika „šalo“ s hunti v hrib. Stepil je na žico, ko se je premikala, in ga je vrgla. Kar prileti „šala“ ter mu popolnoma zmečka glavo. Pri priči je bil mrtav.

Š Po trboveljski stavki. Iz Trbovelj se nam piše: Večina odpuščenih socialnih demokratov se je že poslovila ter so šli na Nrnško. Nekateri so dobili od tam po agentih obvestila, da jih ne sprejmejo. Namerava jih še veliko drugih iti prestoveljno na Nemško; a tam baje socialnim demokratom ne cvetejo rožice, kakor v naši Avstriji. — Za vzdrževanje redu je ostalo tukaj 23 orožnikov, ki stanujejo v delavski bolnišnici. Šola na Vodah se je zopet začela.

Š Porotno sodišče v Celju. Danes, 15. t. mes. je stal pred celjskimi porotniki Martin Drobnič, c. kr. sodni sluga v Slovenjem gradu. Obtožen je bil uradnega poverjenja, ker je denarje in kolke, ki jih je kot izvršilni organ sprejemal, baje za se obdržal, dalje pa tudi zlorabe uradne oblasti, ker je prikrival sodne akte. Porotniki so vprašanje glede poverjenja zanimali, ker so smatrali obtožbeno dejanje kot disciplinarne nerednost, pač pa so potdili z 8 proti 4 glasovom vprašanje o zlorabi uradne oblasti. Sodni dvor je Drobniču prisodil 8 mesecev težke poostrene ječe. Emilovanja vredni so obtožbenca žena, ki je prisostvovala vedne jokajoč celi razpravi, in pa njegovi štirje mali otročiči. — Jutri, 16. t. mes. bo obravnava proti Evi Stolzer zaradi hudodelstva požiga.

Š Duhovniške vesti. Prestavljena sta čast. gg. kaplana Anton Berk iz Rajhenburga v Trbovlje in Jožef Tratnik iz Trbovelj v Rajhenburg. — Naš rojak preč. g. Jožef Kovarčič, častni kanonik in mestni župnik v Feldbachu, praznuje dne 19. t. m. svojo osemdesetletnico. — Cast. g. Franc Segula, vpokojeni župnik od Sv. Duha pri Lučah (sekovska škofija), je sprejet v lavantinsko škofijo ter je naslavljen kot provizor pri Sv. Roku ob Sotli.

Š Čitalnica v Ljutomeru javlja, da si je izvolila pri svojem rednem občnem zboru dne 2. svečana 1906 sledeči odbor: Predsednik: G. Dr. Karol Grossmann, odvetnik v Ljutomeru; podpredsednik: G. Alojzij Vršič, trgovec v Ljutomeru; tajnik: G. Frančeh, učitelj v Ljutomeru; blagajnik: G. Ivan Kryl, realni učitelj v Ljutomeru; knjižničar: G. Rudolf Dostal, učitelj v Ljutomeru; Odbornik: G. Janko Karba, učitelj v Ljutomeru; Odbornik: G. Martin Karba, sedlar v Ljutomeru; Namestniki: G. Fran Stanjko, tržanski sin v Ljutomeru; G. Peter Veselič, brijač v Ljutomeru; G. Janko Horvat, slikar v Ljutomeru.

Š Konjske klobase bi bil rad prodajal v Mariboru Martin Auer iz Račjega. Ker pa je policija znala razločevati konjske klobase od svinjskih in ker so bile že gojile in zdravju škodljive, so mu jih vzeli in njega naznanili drž. pravdnistvu.

Š Sadna drevesca je uničil nekdo na poti med Hajdinjo in Brežicami v ptujskem okraju. Nemci zopet govor o slovenski surovosti, a pozabijo, da je največja podlost sumničenje brez podlage. Orožništvo še išče storilcev in nima o njih še nobene sledu. Kako neumno! Pojdite gg. orežniki kar v uredništvo „Marburgerice“, pa vam bodo takoj „natančno“ vse povedali. Tukaj gospodje vedo, vidijo in slišijo vse, kar je in kar ni. Včasih slišijo še travo rasti.

Š Uvodnih „člankov“ manjka nemškutarim stajerskim lističem. Čato predstavljajo iz „Slov. Naroda“ razne pikantnosti. S tem delajo reklamo za „Slov. Narod“, sebi pa preskrbe člankov, kakršnih rabijo za peneumnjevanje svojih „špispurgarjev“. Poldar Roštau u iz Mirne je lahko ponosna, ker njeno odprto pismo ljubljanskemu škofu rabi „Marburgerica“ za uvodni članek. Ne čestitamo ne Poldi ne „Marburgerici“.

Š Laški trg dobi električno razsvetlavo.

Š Ustrelil se je v bližini Celjavišji trgovec Priušek.

Š Dež. šol. svet je v svoji seji dne 11. jan. l. 1906 dovolil nadučitelju Jožefu Seligo pri Sv. Jederti nad Laškim trgom trajni pokoj s priznanjem dolgoletnega, zvestega službovanja. Iz dež. šolskega sveta je bil poslan v disciplinarni senat meščanski ravnatelj Trunk kot član in gimn. ravnatelj Glowacki kot namestnik. Nastavljeni so: za nadučitelja v Kozjem definitivni učitelj v Hrastniku Anton Hohnjec; za učitelja na ljudski šoli v Bizelju definitivni učitelj v Globokem Rudolf Arušek; za učiteljice v Kostrevnici definitivna učiteljica Olga Franc v Prekorjih.

Malo posestvo

je naprodaj v Slapah pri D. M. v Polju 21, iz proste roke.

Poslopje obstoji iz hiše z dvema sobama, hlevom, kletjo, vse v najboljšem stanu. — Dalje nekaj njiv in vrt, cena samo 5600 K in ostane lahko polovico na obrestih.

Pojasnila daje 347 3—2

Avgust Kuhar
trgovec in gostilničar v Vevčah.

2 pomočnika

sprejem takoj za veliko delo

Anton Cebulj 338 3—3
krojaški mojster Jesenice, Gorenjsko.

Katol. bukvarna v Ljubljani

priporoča 275 5—5

postne pesmi

za mešan zbor in orglje zložil P. Hugo-lin Sattner ord. ff. Mis. — Cena partituri po pošti K 1-60, partitura in glasovi po pošti K 3-20, vsak posamezen glas 40 vin.

Globin

Je najboljša in najfinejša
čistilno sredstvo.

== Tri nove == Spillmannove povesti!

Izboren vspeh, katerega so dosegli slovenski prevodi krasnih Spillmannovih povesti v prvi vrsti „Praški Judek“ in „Žrtve spovedne molčečnosti“ nam je dal povod, da smo pričeli hitreje izdajati zbirko Spillmannovih povesti in podajamo danes slovenskemu ljudstvu in mladini tri nove snopiče:

- V. zvezek: **Ujetnik morskega roparja.** Povest. 40 vin., trdo vez. 60 vin., po pošti 5 vin. več.
VI. zvezek: **Arumugam, sin indijskega kneza.** Povest. 40 vin., trdo vez. 60 vin., po pošti 5 vin. več.
VII. zvezek: **Sultanovi sužnji.** Carigradska povest. Cena 60 vin., karton. 80 vin., po pošti 10 vin. več.

Ne bomo se na tem mestu bavili z vsebino teh povesti, rečemo le, da ni samo skozi in skozi mikavna in zanimiva, temveč tudi zelo podučna; povesti se priporočajo same in si bodo pridobile obilo prijateljev. — Kdor hoče brati mične povesti, naj seže po njih; s pridom in zanimanjem jih bodo brali odrasli in mladina. Posebno starši in vzgojitelji skrbite, da dobi mladina v roke Spillmannove in Kristof Šmidove povesti; napravili ji boste s tem mnogo veselja, še večje vrednosti pa bo dušni prid in nagib k čednosti, ki ga bo zajemala mladina iz teh spisov; z dobrim berilom se doseže češče več kot s pogostim svarjenjem.

V isti zbirki so popred izšli naslednji snopiči:

- I. zvezek: **Ljubite svoje sovražnike!** Povest iz maorskih vojsk na Novi Zelandiji. II. natis.
II. zvezek: **Maron, krščanski deček z Libanona.** Povest iz časov zadnjega velikega preganjanja po Druzihi.
III. zvezek: **Marijina otroka.** Povest iz kavkaških gor.
IV. zvezek: **Praški Judek.** Povest. II. natis.
Vsak snopič velja 40 vin., trdo vezan 60 vin., po pošti 5 vin. več. 339 1

Opomnimo tudi, da je povest istega pisatelja „Žrtve spovedne molčečnosti“ popolnoma pošla, a bo že v enem tednu zopet na razpolago.

Katoliška Bukvarna v Ljubljani.

Ivan Jax & sin
v Ljubljani, Dunajska cesta 17
priporočata
svojo bogato zalogo
šivalnih strojev
voznih koles
in
pisalnih strojev.
Pouk v šivanju
in v vezenju na
stroje brez-
plačen.

Ravnokar došlo berolinski in pariški modeli



Največja izbira kostumov za dame, kril, raglan in bluz po čudovito nizkih cenah.
Tako tudi največja izbira konfekcije za gospode

O. Bernatović
Ljubljana, Mestni trg 5.

343 6-2

Naznanilo.

S tem si dovoljujem cenj. odjemalcem vljudno javiti, da sem z današnjim dnem uvedel v svoji modni trgovini modnega in perilnega blaga ter konfekcije

predtiskarijo na najnovejši zistem.

Direktna zveza z eno prvih avstrijskih tovarn za to stroko mi omogoča, da bom cenj. odjemalcem mogel vedno postreči z najnovejšimi monogrami ter izpeljavami. Zunanja naročila točno in ceno.

A. Vivod - Mozetič

trgovina modnega, perilnega ter konfekcijskega blaga
Stari trg št. 21, Ljubljana.

204 5-2

Velika
eksportna tvrdka.



Franc Keber urar in trgovec z
zlatino in srebrnino

priporoča slavn. občinstvu svojo veliko zalogo ur, verižic, prstanov i. t. d. po najnižjih cenah. 286 10-2
St. 109, srebrna cil. rem. ura v kamnih tekoča . . . gld. 3-75
" 137, srebrna anker rem ura s tremi močn. pokrovi " 5-90
" 155, srebrna cil. rem. ženska ura, močno kolesje " 4-50



Zahtevajte veliki in najnovejši cenik, ki ga razpošljem brezplačno.

Izurjena

prodajalka

le prva moč, ki je zmožna slovenskega, hrvatskega in nemškega jezika, se išče za konfekcijsko trgovino. — Mesečna plača 100 kron.

Ponudbe na

344 3-2

O. Bernatović
Ljubljana, Mestni trg 5.

Stanovanja

z 1, 2 oziroma 3 sobami se oddajo.

Kje pove kamnosek **Vodnik.** 287 4



1164 51-87

Samo
6 dni

Havre - New York

vozijo zanesljivo najhitrejši brzoparniki
Francoske prekomorske družbe.

Edina najkrajša črta čez

Bazel, Pariz in Havre v Ameriko.

Veljavne vozne liste in brezplačna
pojasnila daje edino

oblastveno potrjena potovalna pisarna

ED. ŠMARD

v Ljubljani, Dunajska cesta 18,
v novi hiši »Kmetijske posojilnice«, nasproti znane gostilne pri »Figovcu«.

Razpis dopolnilnih volitev

za trgovsko in obrtniško zbornico v Ljubljani.

Podpisana volilna komisija daje volilcem trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani na znanje, da se bo pred volilno komisijo vršila volitev ali z ustnim glasovanjem ali z osebnim oddajanjem napisanih glasovnic

21. februarja 1906

od devetih dopoldne do treh popoldne v magistratni dvorani v Ljubljani. Ob 3. uri popoldne se bo to glasovanje končalo.

Volitev se vrši javno. Volilcu se daje, kakor je že zgoraj omenjeno, na izvoljo, da voli ali

- a) ustno, ali
b) da svoje moče na glasovnici napisane osebno poda volilni komisiji, ali
c) da s svojim imenom podpisano glasovnico pošlje c. kr. volilni komisiji ter obenem odda, oziroma priloži izkaznico. Ta odposlatev se sme izvršiti po c. kr. pošti ali s posebnimi poslanci.

Glasovnice se smejo odprte ali zaprte oddajati ali dopošiljati. Na zaprtih glasovnicah mora biti zunaj zapisano ime volilčeve.

Tisti volilci, ki volijo tako, da dopošiljajo napisane in podpisane glasovnice, morajo svoje glasovnice z izkaznicami vred tako pravočasno odposlati, da dosepejo najkasneje do 21. februarja 1906 do 3. ure popoldne c. kr. volilni komisiji v Ljubljani.

Po preteku časa, določenega za osebno oddajanje glasov, se bo takoj pričelo štetjem glasov. Na glasovnice, dosepele med štetjem glasov se ne bo nič več oziralo.

Zgoraj navedene tiskovine (izkaznice, glasovnice, razpis volitve), kakor tudi vse vloge volilcev na volilno komisijo se pošiljajo po pošti poštne prostote, ako imajo na adresi pristavek: „V volitvenih zadevah trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani“.

Volilci I. volilne kategorije trgovskega odseka dobe rdeče glasovnice in volijo enega pravega člana.

Volilci II. volilne kategorije trgovskega odseka dobe rujave glasovnice in volijo dva prava člana.

Volilci III. volilne kategorije trgovskega odseka dobe modre glasovnice ter volijo dva prava člana.

Volilci I. volilne kategorije obrtnega odseka dobe rumene glasovnice in volijo enega pravega člana.

Volilci II. volilne kategorije obrtnega odseka dobe bele glasovnice in volijo tri prave člane.

Volilci III. volilne kategorije obrtnega odseka dobe zelene glasovnice in volijo dva prava člana.

Volilci IV. volilne kategorije obrtnega odseka dobe višnjeve glasovnice in volijo enega pravega člana.

Vsaka volilna kategorija voli sama zase njej pripadajoče število pravih članov. Opozarja pa se tu posebno, da se smejo volilci, ki imajo volilno pravico v enem odseku, voliti v vseh kategorijah tistega odseka.

Daljni pouk je v razpisu volitve, ki se dostavi vsakemu volilcu.

V Ljubljani, dne 12. februarja 1906.

C. kr. volilna komisija za trgovsko in obrtniško zbornico v Ljubljani.

342 2-2

Predsednik: **Kulavicz** I. r.

3391 67

„Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani“

Podružnica v CELOVCU.

Kupuje in prodaja

vse vrste rent, zastavnih pisem, prioritet, komunalnih obilgacij, srečk, delnic, valut, novcev in deviz.

Promese izdaja k vsakemu žrebanju.

Akcijski kapital K 2.000.000.—.

Zamenjava in ekskomptuje

izrebane vrednostne papirje in vnovčuje zapale kupone.

Vinkuluje in devinkuluje vojaške ženitninske kavelje.

ES Ekskompt in inkasse menio. 711

Rezervni zaklad K 200.000.—.

Daje predjume na vrednostne papirje.

Zavaruje srečke proti kurzal izgubi.

BA Borzna naročila. 713

Podružnica v SPLJETU.

Denarne vloge sprejema

v tekočem računu ali na vložne knjižice proti ugodnim obrestim. Vložni denar obrestuje od dne vloge do dne vzdiga.

Promet s čeki in nakaznicami.

Nakup in prodaja vse vsakovrstnih državnih papirjev, srečk, denarjev itd. Zavarovanja sa izgube pri žrebanjih, pri izšrebanju najmanjšega dobika. — Promese sa vsako žrebanje. Kulantna svržitvev naročil na borzi.

Menjarična delniška družba

„MERCUR“

L. Wollzeile 10 in 12, Dunaj, I., Strebelgasse 2.

Pojasnila v vseh gospodarskih in finančnih stvarih, potem o kurzalnih vrednostih vseh spekulacijskih vrednostnih papirjev in vestni nasveti za dosogo kolikor je mogoče visocega obrestovanja pri popolni varnosti naloženih glavnih. 67 150-16